

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Schulzovy sady, Dvůr Králové nad Labem,
Školní 1235, okres Trutnov**

Školní 1235, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Identifikátor školy: 600 102 041

Termín konání inspekce: 9. – 12. prosinec 2003

Čj.:	i6-1056/03-5124
Signatura:	oi5cx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávání a výchovy základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy ve skupinách předmětů (vybrané předměty na prvním stupni, přírodovědné předměty na druhém stupni) v základní škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Schulzovy sady, Dvůr Králové nad Labem je školou s příspěvkovou formou hospodaření. Jejím zřizovatelem je město Dvůr Králové, nám. T. G. Masaryka 38, 544 00 Dvůr Králové nad Labem. Škola je plně organizovaná a sdružuje základní školu a školní družinu.

Ve školním roce 2003/2004 se ve škole vzdělává 388 žáků v 18 třídách. Jejich výuka probíhá na prvním stupni a v části tříd na druhém stupni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. V paralelních třídách druhého stupně se učí podle vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů čj. 21 968/96-22.

Žáci školy jsou nejen z města Dvůr Králové n. L., ale dojíždějí i z okolních obcí. Kapacita základní školy uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení nebyla překročena.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V základní škole působí celkem 29 učitelů včetně ředitele a zástupce ředitele školy, z toho 9 na částečný úvazek, 21 z nich splňuje v plném rozsahu s ohledem na přidělené úvazky podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Jedna učitelka má ukončené středoškolské vzdělání s nepedagogickým zaměřením a státní jazykovou zkoušku z anglického jazyka, vyučuje přírodopis, a občanskou výchovu v 6.A, rodinnou výchovu v 6.A a 6.B, zeměpis v 6.A, 7.A, 7.B a 8.A, praktické činnosti v 6.B, 8.A a 9.A a anglický jazyk ve 4.A a 5.B a nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, protože nemá vysokoškolské vzdělání.

Další učitelka učí přírodopis v 6.B, 7.A, 7.B, 8.A, praktické činnosti v 6.A, občanskou výchovu v 8.A, rodinnou výchovu v 8.B a anglický jazyk v 6.A, 8.A, 4.B a 5.A a nemá odbornou a pedagogickou způsobilost, neboť má středoškolské vzdělání s pedagogickým zaměřením a státní jazykovou zkoušku z anglického jazyka a nemá vysokoškolské vzdělání.

Dva vyučující, kteří učí celkem 12 hodin informatiky ve třídách 7. – 9. ročníku nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, neboť mají středoškolské vzdělání a nemají vysokoškolské vzdělání.

Jedna z učitelek je plně kvalifikována pro výuku na prvním stupni, kde učí převážnou část svého úvazku, neboť má vysokoškolské vzdělání s pedagogickým zaměřením pro výuku na prvním stupni, učí však rovněž německý jazyk v 6.A a 6.B na druhém stupni základní školy, kde nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vychovatelka školní družiny, která na částečný úvazek vyučuje výtvarnou výchovu ve 3.A a praktické činnosti v 5.A má vzdělání, jež je v souladu s podmínkami odborné a pedagogické způsobilosti pro práci vychovatelky školní družiny, ale nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v základní škole, protože nemá vysokoškolské vzdělání.

Učitel, který učí na částečný úvazek hudební výchovu ve třídách 6. – 9. ročníku, nemá odbornou a pedagogickou způsobilost, neboť má středoškolské vzdělání nepedagogického směru a nemá vysokoškolské vzdělání.

Rovněž výchovná poradkyně nemá kvalifikaci v souladu s příslušným právním předpisem, neboť neabsolvovala kvalifikační studium pro výchovné poradce.

Vnitřní organizace školy, cíle školy, kompetence pracovníků, obecné zásady personálního řízení, práva a povinnosti pracovníků jsou popsány v Organizačním řádu školy. Systém vedení zaměstnanců jasně vyplývá ze zpracovaného organizačního schématu školy. Velmi kvalitně jsou zpracovány pracovní náplně pro zaměstnance školy.

Vnitřní informační systém vychází z nepravidelných operativních porad a z plánovaných jednání pedagogické rady. Aktuální informace jsou předávány osobně. Využívány jsou také informační nástěnky ve sborovně a školní družině, případně hlášení školního rozhlasu. Používaný informační systém je funkční a vyhovující.

Ve škole je ustaveno v současné době metodické sdružení učitelů prvního stupně a sedm předmětových komisí na druhém stupni. Pracují podle plánů, které zpracovávají vedoucí metodických orgánů. Jejich činnost se zaměřuje především na vypracování plánu, námětů a úkolů, kterými se členové metodických orgánů dále řídí. V průběhu roku se pravidelně nescházejí. Škola v současné době nemá začínající učitele, v minulosti bylo vedení začínajících učitelů řešeno určováním uvádějících zkušených učitelů. Pozornost je věnována rovněž nekvalifikovaným učitelům, jejich činnost vedení školy sleduje a hodnotí.

Poradní orgány školy jsou ustaveny. Při škole pracuje Rada rodičů a od 1. září 2003 rovněž Rada školy.

Hospitační činnost vedení školy vykonává. V minulém školním roce provedl ředitel 11 hospitací a zástupce ředitele 18 hospitací, ve školním roce 2003/2004 prozatím vykonal ředitel školy 7 hospitací a zástupce ředitele 14 hospitací. Pohospitační pohovory s učiteli provádějí oba členové vedení školy, písemné záznamy z hospitací ředitel nevede a zástupce ředitele je vykázal pro část provedených hospitací.

Kontrolní i hospitační činnost je prováděna jak podle podrobně a kvalitně zpracovaného časového plánu, tak operativně podle potřeby. Výsledky zjišťované kontrolou vedení školy využívá při organizování, řízení a plánování výchovy, vzdělávání i provozu školy. Opatření jsou přijímána bezodkladně.

Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy není zpracován v písemné podobě, při řešení personálního obsazení a při zajišťování dlouhodobého zastupování vedení školy vychází především z velkých osobních zkušeností a znalosti situace v regionu. Akce v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou navštěvovány na základě zájmu jednotlivých pedagogů. Účast na vzdělávacích programech i jednorázových akcích vedení školy podporuje. Hodnocení pracovníků školy vykonává ředitel ve spolupráci se svým zástupcem pravidelně, sebehodnocení učitelů je prováděno v rámci pohospitačních rozhovorů.

Personální podmínky jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek je vztaženo k celé škole. Dvouposchodová secesní budova z roku 1914 je situována do centra města. V suterénu je tělocvična s předsálím pro gymnastiku. Je vybavena standardním tělocvičným náradím a náčiním a je v ní instalováno kvalitní ozvučení. Nutné jsou opravy povrchu tělocvičny a sociálního zařízení.

V přízemí jsou šatny, kmenové učebny tříd prvního stupně, odborná učebna pro výuku cizích jazyků, ředitelna a kancelář. Jazyková učebna je vybavena 22 samostatnými místy se sluchátky. Řízení výuky probíhá přes velmi kvalitní počítačový program. Žáci i učitelé mají k dispozici nápojový automat a školní bufet. Prostory před automatem jsou vybaveny lavicemi a žáci zde mohou relaxovat.

V prvním poschodí je sborovna, kabinet tělesné výchovy a výchovného poradce, další kmenové učebny a k nim příslušející šatny. Ve druhém poschodí je dalších pět tříd se šatnami, kabinet fyziky, zeměpisu a dějepisu. Po chodbě jsou rozmístěny zasklené skříně a vitríny s přírodninami a vycpaninami. K dispozici je zde kvalitně vybavená odborná učebna výpočetní techniky s 22 počítači (16 propojeno v síti). Učitelé mohou pracovat s množstvím výukových programů. Učebna je hojně využívána jak při běžné výuce, tak pro zájmové a nepovinné aktivity, reedukaci, při výuce nevidomé žákyně a dále také veřejností (kurzy počítačové gramotnosti, kurzy využití internetu). Žákům je umožněno pracovat v učebně ráno před vyučováním a 3x týdně v odpoledních hodinách v rámci kroužku výpočetní techniky. Další počítače pro potřeby a informovanost učitelů jsou rozmístěny ve sborovně, kanceláři, kabinetech a třídách prvního stupně.

Pro výuku jednotlivých předmětů je ve sborovně a kabinetech k dispozici množství učební literatury, cvičebnic, slovníků a jazykových příruček. Videotéka obsahuje přibližně tisíc vhodných výukových titulů. Žákovská a učitelská knihovna je umístěna do jedné kmenové třídy. Je v ní zastoupeno na 500 knih, encyklopedií a odborných publikací.

Třídy prvního stupně jsou esteticky upraveny, vyzdobeny dětskými pracemi a výrobky. Jsou vybaveny klasickým školním nábytkem, který je zánovní a zastoupený v několika velikostech. Vzhledem k velikosti tříd a nižšímu počtu žáků ve třídách mohou sedět ve většině tříd žáci po jednom v lavici. Pomůcky, tabelární přehledy učiva a další názorný materiál mají učitelky ve třídách stále. Vzhledem k omezeným prostorovým možnostem nemají k dispozici kabinet pro první stupeň. Jako zázemí pro uskladnění potřebných pomůcek jim slouží pouze zadní část tříd oddělená překližkovou stěnou. Ve třídách jsou rádia, televizory a videa.

Výuka všech přírodovědných předmětů probíhala v jednoduše vybavené odborné učebně chemie a přírodopisu, v odborné učebně fyziky a v kmenových třídách. Po estetické stránce a z hlediska podnětnosti pro výuku jsou využívány učebny průměrné. V samostatných kabinetech je umístěno dostatečné množství pomůcek, plně umožňující názorné vyučování, naprostá většina pomůcek je však staršího data výroby.

Areál školy má školní hřiště a pozemek pro výuku pěstitelských prací. Ve škole není k dispozici dílna ani cvičná kuchyň.

Účelnost využívání materiálně technického zázemí sleduje vedení školy denně a dále při hospitacích a pravidelných kontrolách. Opravy, rekonstrukce a modernizace budovy jsou zahrnuty v koncepčních záměrech pro další období. Potřebnost nových pomůcek a dalšího

vybavení je projednávána s pedagogickým sborem a požadavky vyučujících jsou dle možností postupně zohledňovány.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

V učebním plánu základní školy platném pro školní rok 2003/2004 není dodržena týdenní hodinová dotace vyučovacího předmětu fyzika, který je vyučován v šestém a sedmém ročníku tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. V rozvrhu je zařazena pouze jedna hodina týdně oproti předepsaným dvěma. V osmém a devátém ročníku je tento předmět vyučován ve třech hodinách, čímž je dodržena celková týdenní předepsaná hodinová dotace pro 6. – 9. ročník.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena, drobné formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Individuální plány jsou zpracovány kvalitně, jsou funkční a obsahují všechny náležitosti.

Sestavený učební plán pro školní rok 2003/2004 není v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrolu naplňování učebních osnov provádí ředitel školy při hospitační činnosti a dále vychází z kontroly předložených tematických plánů jednotlivých vyučujících.

Systém kontroly naplňování učebních osnov je funkční a účinný.

Základní dokumenty, které upravují organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům jsou rozvrh hodin, vnitřní řád školy a řády odborných učeben. Sestavení rozvrhu a délka přestávek je v souladu s příslušnou právní normou. Vnitřní řád školy obsahuje výčet zásad chování žáků ve škole, je formulován z převážné části jako seznam povinností žáků, práva žáků jsou obsažena pouze v jednom bodě.

Informace získávají žáci především prostřednictvím třídních učitelů, výchovné poradkyně a z množství informačních nástěnek a tabulí.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně vykonává svoji funkci již řadu let. Nespĺňuje sice kvalifikační požadavky, má však velkou zkušenost v práci se žáky v této oblasti. Rovněž její spolupráce s rodiči a příslušnými institucemi je velmi dobrá. V plánu celoroční činnosti má zahrnutou oblast péče o žáky s výukovými obtížemi a oblast volby povolání. Samostatně má kvalitně zpracovaný individuální plán pro nevidomou žákyni. Kromě pravidelných konzultačních hodin pro žáky a rodiče svolává schůzku před podáváním přihlášek k dalšímu studiu, doporučuje a sděluje termíny dní otevřených dveří na středních školách. Po telefonické domluvě je možná návštěva kdykoliv. Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, zástupci středních škol a učilišť a Úřadem práce. Problémy či pokroky žáků konzultuje s ostatními učiteli, je v kontaktu s dyslektickou asistentkou. Kvalitně zpracovaný minimální preventivní program se kromě jiného zaměřuje i na zlepšování vztahů mezi žáky, problematiku šikanování a sociálně patologických jevů.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v 1. – 3. ročníku

V průběhu inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách 1. – 3. ročníku v předmětech matematika, český jazyk a prvouka. Plánování výuky vychází z učebních osnov a je podloženo tematickými plány s dobrou úrovní. Všechny sledované hodiny byly promyšlené, připravené a byly v nich jasně vymezeny výchovně-vzdělávací cíle. Učební osnovy předmětů jsou průběžně plněny. Kontinuita probíraného učiva je zajištěna jasným stanovením obsahu učiva v jednotlivých ročnících. Tím je rovněž eliminována duplicita učebních témat. Plánovaná časová dotace odpovídá náročnosti jednotlivých tematických celků. Bezprostřední příprava učitelek na výuku v době konání inspekce byla pečlivá, struktura hodin promyšlená, stanovené cíle a jednotlivé úkoly byly reálné.

Všechny učitelky v 1. – 3. ročníku splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci na 1. stupni základní školy.

Při výuce používali žáci učebnice, klasické či pracovní sešity, namnožené listy, kartičky a další doplňující literaturu a pomůcky. Kladem všech hodin byly vzorně připravené tabule a zajištění názornosti probíraného učiva. Učitelky využívaly obrazový materiál, tabelární přehledy učiva i vlastnoručně vyrobené pomůcky. Didaktická technika ve sledovaných hodinách použita nebyla. Všechny učebnice, pomůcky a další materiál usnadňovaly pochopení nové látky a to i při upevňování a opakování učiva.

Použité metody a formy práce byly rozmanité, odpovídaly věku a schopnostem žáků. Převažovala frontální výuka a řízený rozhovor. Učitelky zařazovaly i skupinovou a párovou práci. Při samostatných činnostech projevovali žáci cíleně budované návyky a schopnost pracovat bez pomoci. Rychlejší žáci měli připravenou práci navíc. Jasně a srozumitelně formulovaná zadání a ověření pochopení úkolu předcházely dotazům a nejasnostem. Učitelky využívaly vyučovací čas účelně a efektivně. Ve všech sledovaných hodinách projevovali žáci zájem o výuku, byli aktivní a spolupracovali s učitelkou.

Ve vyučování dodržovaly učitelky zásady psychohygieny. Rozložení jednotlivých předmětů v průběhu týdne odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku. Relaxační činnost zařazovaly učitelky podle potřeby a vzhledem ke stupni únavy a soustředění žáků. Vedly žáky k návyku správného sezení, k návyku uspořádání a uvolnění pracovního místa a to nejen v hodinách psaní.

Komunikace mezi učitelkami a žáky byly založena na vzájemné důvěře. Verbální i neverbální projev učitelek byl přirozený a kultivovaný. Žáci se snažili o respektování dohodnutých pravidel jednání a chování. V hodinách dostávali prostor pro vyjádření svých myšlenek, zkušeností a zážitků. Učitelky projev žáků citlivě usměrňovaly a cíleně rozvíjely jejich komunikativní dovednosti.

Výrazným motivačním prvkem bylo ve všech hodinách převážně pozitivní hodnocení a oceňování úspěchu žáků. Hodnoceny byly i dílčí pokroky a snaha o dosažení dobrého výsledku. Kromě známek, razítek a pochval používaly učitelky i motivační výzvy a povzbuzení žáků do další práce. Celkové hodnocení bylo učitelkami vždy objektivně zdůvodněno. Písemné práce žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. O všech známkách jsou rodiče dostatečně informováni prostřednictvím notýsků, žákovských knížek a sešitů. Učitelky zařazovaly i vzájemné hodnocení výkonu žáků a postupně je vedou ke schopnosti sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech v 1. – 3. ročníku jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy ve 4. - 5.ročníku

V průběhu inspekce byly hospitovány hodiny českého jazyka, matematiky, přírodovědy a vlastivědy. Vzhledem k aktuálnímu stavu všech tříd byly stanovené výukové cíle

učitelkami voleny vhodně a přiměřeně. Neformální a funkční tematické plány plně korespondují s učebními osnovami a napomáhají kontinuitě probíraného učiva. Zajímavým přínosem se jeví ekologické výukové plány, které tuto problematiku cíleně a nenásilně provázaly s ostatními předměty a dále plán výchovného působení na třídu v rámci preventivního programu. Všechny vyučovací jednotky byly řádně promyšlené a připravené, probírané učivo plyně navazovalo na předcházející látku a vhodně ji upevňovalo a rozšiřovalo. Ve většině hodin však chybělo úvodní seznámení žáků s konkrétními vzdělávacími cíli.

U všech učitelek byla shledána plná odborná a pedagogická způsobilost a všechny hospitované hodiny byly vedeny věcně a odborně správně.

Velmi prostorné učebny jsou vybavené kvalitním žákovským nábytkem, velkým množstvím tabelárních pomůcek a obrazového materiálu. Kvalitní ucelené řady učebnic, pracovních sešitů a doplňujících nakopírovaných materiálů napomáhají naplnění cílů výuky a realizaci činností. V hodinách přírodovědy se objevily živé ukázky přírodnin, ve vlastivědě žáci pracovali s vlastními soubory map. Didaktická technika nebyla při hospitovaných hodinách použita. Vkusná a estetická výzdoba učeben navozovala příjemnou atmosféru, v době hospitací naplněnou vánoční tematikou.

Řízení výuky bylo ve všech případech účelné. Učitelky využívaly nejvíce frontální formu výuky kombinovanou se samostatnou prací žáků. V hodinách převažovaly metody procvičovací, upevňovací a následně výkladové. Žáci byli neustále podněcováni k samostatnému vyvozování závěrů a souvislostí mezi zažitými a nově získanými poznatky, ke hledání vztahů mezi předměty, propojování teoretických a praktických zkušeností. Individuální přístup učitelek se projevoval nejen ve vztahu ke slabším a pomalejším, ale i k žákům nadanějším, kterým byla nabídnuta práce obtížnější, rozsáhlejší. Relaxační chvílky se projevovaly jen jako změna pracovního místa (chození k tabuli) a nebo jako odlehčený rozhovor.

Vysoká aktivita žáků a zájem spolupracovat udávaly efektivní pracovní tempo. Jejich úspěšnost učení motivovalo časté pozitivní hodnocení, ocenění pokroku a dílčích úspěchů. Týmová spolupráce žáků nebyla v hodinách pozorována.

Ve všech sledovaných třídách i mimo ně panovala atmosféra vzájemné důvěry, tolerance, respektu a ohleduplnosti, podtržená možností vyjadřovat svůj vlastní postoj a názor. Akceptování stanovených pravidel komunikace mezi učitelkami a žáky bylo příkladné. V mnohých hodinách učitelky cíleně rozvíjely komunikativní dovednosti žáků, nespokojovaly se pouze s jednoslovnou odpovědí, ale naopak je vedly k souvislejšímu mluvenému projevu s následnou korekcí.

Nejčastějším hodnotícím prvkem byly slovní pochvaly a ocenění směřované k jednotlivcům, skupinám žáků nebo k celé třídě. Při hodinách se všechny učitelky snažily slabší žáky více motivovat častějším kladným hodnocením. Dostatečné množství známek v žákovských knížkách, často kontrolované a opravované sešity dokazovaly zájem učitelek podávat žákům a jejich rodičům konkrétní výsledky jejich pracovního nasazení. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se v hospitovaných hodinách neukázalo, stejně tak jako závěrečné shrnutí z důvodu nedostatku času.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině vybraných předmětů ve 4. – 5. ročníku jsou na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech

Hospitace v hodinách přírodopisu, fyziky a chemie byly provedeny u všech šesti učitelů, zabezpečujících výuku uvedených předmětů. Všichni učitelé mají zpracované tematické plány rozdílné úrovně, osnovy jsou plněny. Učivo logicky navazovalo na zvládnutou učební látku, cíle výuky byly odpovídající. Žáci nemají možnost rozvíjet svoje znalosti a dovednosti ve volitelném předmětu s přírodovědnou tematikou ani přírodovědném zájmovém kroužku.

Výuka přírodovědných předmětů je zajištěna čtyřmi učiteli, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, mají příslušnou aprobaci a víceletou pedagogickou praxi a dvěma učitelkami, které dosud nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V kvalitě pozorovaných hodin se tato skutečnost negativně neprojevila.

Výuka všech přírodovědných předmětů probíhala v jednoduše vybavené odborné učebně chemie a přírodopisu, v odborné učebně fyziky a v kmenových třídách. Po estetické stránce a z hlediska podnětnosti pro výuku jsou využívány učebny průměrné. V samostatných kabinetech je umístěno dostatečné množství pomůcek, plně umožňující názorné vyučování, naprostá většina pomůcek je však staršího data výroby. Ve velké většině sledovaných hodin byla názornost výuky zajištěna velmi dobře. V chemii i fyzice učitelé prováděli demonstrační pokusy a předváděli pomůcky, někdy za asistence vybraných žáků, v přírodopisu žáci pozorovali ukázky nerostů, hledali v geologické mapě, pozorovali modely, preparované živočichy, byly využity encyklopedie apod. V některých hodinách přírodovědných předmětů žáci používali namnožené materiály a pracovní sešity. Z didaktické techniky byla využita v jedné hodině fyziky snímací kamera napojená na televizor a v jedné hodině přírodopisu video.

Učitelé zařadili úvodní motivaci pouze do malé části hodin, důsledně však věnovali pozornost průběžné motivaci. Velkou motivací pro žáky je jejich účast v naukových olympiádách a soutěžích. V minulém školním roce dosáhli výrazných úspěchů v okresních i krajských kolech chemické a fyzikální olympiády. Ve většině hodin vyučující vhodně navozovali mezipředmětové vztahy a spojovali teorii s praxí, v části hodin uváděli zajímavosti, vztahující se k probírané učební látce. V malé části hodin bylo učivo předkládáno žákům bez snahy o zpestření látky a důraz byl kladen spíše na věcné zapamatování často obtížných faktů.

Sledované hodiny byly dobře připravené, měly logickou stavbu a byly vedeny s přehledem. Výběr učební látky učitelé prováděli v souladu s věkem žáků a jejich znalostmi. Laboratorní práce žáci vykonávají ve všech přírodovědných předmětech. Sledovaná hodina laboratorních prací z přírodopisu v 7.A byla velmi kvalitní a zajímavá. Ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů provádějí učitelé s žáky zvýšené množství laboratorních prací a praktických činností. I v ostatních třídách bylo poměrně často využíváno jednoduché samostatné práce žáků, například vyhledávání faktů z učebnice, vyplňování tabulky apod. Přesto byla většina sledovaných hodin po stránce metod a forem klasická. Méně často učitelé zadávali žákům složitější problémové otázky. Do jedné z hodin byl velmi vhodně zařazen žakovský referát. Vyučovací čas učitelé efektivně využívali, někdy však opomíjeli vytvářet prostor pro relaxaci žáků. Všichni učitelé věnovali citlivě pozornost výchovným momentům.

Pokyny učitelů byly jasné a srozumitelné, komunikační schopnosti všech učitelů jsou velmi dobré, u většiny žáků průměrné. Učitelé dbali na kvalitu písemného projevu žáků, méně na kvalitu jejich ústního vyjadřování, souvislejší ústní projev byl vyžadován spíše ojediněle. Žáci měli možnost v hodinách sdělovat své zkušenosti, tuto možnost však využívali zřídka. Většina žáků jevila zájem o probíranou látku. Atmosféra ve třídách byla velmi dobrá, žáci byli pozorní a akceptovali stanovená pravidla komunikace.

Všichni učitelé věnovali velkou pozornost opakování probraného učiva, shrnutí poznatků a závěrečné vyhodnocení výkonu žáků prováděli spíše výjimečně. Hodnocení žáků a jejich klasifikace byly ve všech případech objektivní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy používá škola vlastní prověrky pro předměty český jazyk a matematika. Vyhodnocení výsledků provádí zástupce ředitele školy v rámci jednání pedagogické rady, schůzek metodického sdružení a předmětových komisí. Přehled klasifikace je veden v počítačovém programu Bakaláři. Zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání a výchovy podávají i velmi dobré výsledky v soutěžích a zejména úspěšnost žáků u přijímacích řízeních.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných skupinách předmětů hodnoceny stupněm velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 22. 11. 1999 Č.j. POO/99 jsou v souladu s Dodatkem zřizovací listiny Základní školy Schulzovy sady ze dne 7. 12. 2001.

V průběhu školního roku připravují a organizují učitelé pro žáky řadu doplňujících akcí, exkurzí, kulturních představení, přednášek a výletů. Některé z uvedených aktivit probíhají i o víkendech. Žáci sami se podílejí na kulturních vystoupeních pro veřejnost. Svoji tradici již má téměř profesionálně nacvičená a režirovaná Vánoční akademie žáků základní školy. Výborných výsledků dosahují žáci školy v soutěžích, olympiádách a přehlídkách pořádaných v rámci regionu. Velmi bohatá je nabídka mimoškolní činnosti. Mimořádná péče je věnována výuce nevidomé žákyně. Škola zajistila celou řadu speciálních, mnohdy finančně náročných pomůcek. Průběžně probíhá velmi dobrá spolupráce se speciálním pedagogickým centrem a soustavné doškolování učitelky této žákyně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Trutnov dne 22. 11. 1999 pod Č.j. POO/99
2. Zřizovací listina Základní školy Schulzovy sady ze dne 11. 5. 1995
3. Dodatek č. 3 zřizovací listiny Základní školy Schulzovy sady, který upravuje oficiální název školy ze dne 7. 12. 2001
4. Statut školy s účinností od 1. 7. 1995 ze dne 28. 6. 1995, razítko a podpis ředitele školy
5. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR pod čj. 16 847/98-2 s platností od 1. 9. 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
6. Vzdělávací program Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů, schválený MŠMT ČR pod čj. 21 968/96-22
7. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003 ze dne 11. 9. 2003 s podpisem ředitele školy
8. Učební plán základní školy pro školní rok 2003/2004
9. Vnitřní řád školy pro žáky, nedatováno, podpis ředitele školy

10. Záznamy z jednání pedagogické rady z 26. 8., 27. 8., 29. 8. 2003, 13. 11. 2003
11. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2003/2004
12. Rozvrh hodin všech tříd a učitelů pro školní rok 2003/2004
13. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2002/2003
14. Záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech ve školním roce 2003/2004
15. Třídní knihy vedené ve školním roce 2002/2003, 2003/2004
16. Třídní výkazy a katalogové listy vedené ve školním roce 2003/2004
17. Doklady o ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků základní školy
18. Zápis z jednání s ředitelem základní školy o plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti v Základní škole Schulzovy sady, Školní 1235, Dvůr Králové nad Labem, ze dne 12. 12. 2003, podpis ředitele školy
19. Zápis z jednání s ředitelem základní školy ohledně nedodržení předepsané hodinové dotace předmětu fyzika ze dne 12. 12. 2003, podpis ředitele školy
20. Zprávy o prospěchu a chování žáků ve školním roce 2003/2004, podpisy ředitele školy, třídního učitele a rodičů
21. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
22. Návrh na rekonstrukci ZŠ Schulzovy sady ve Dvoře Králové n. L. ze dne 3. 6. 2003, razítko a podpis ředitele školy
23. Předběžný plán oprav ZŠ Schulzovy sady v letech 2003-2008
24. Roční plán ZŠ Schulzovy sady ve Dvoře Králové n. L. školní rok 2003/2004
25. Přehled zájmových kroužků 2003-2004
26. Organizační schéma školy
27. Zřizovací listina Rady školy ze dne 20. června 2003
28. Přehled o žácích z jiných obcí ke dne 11. 9. 2003
29. Výsledky přijímacích zkoušek do čtyřletého studia ze dne 15. 4. 2003
30. Tematický plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004
31. Tematické plány učitelů ve školním roce 2003/2004
32. Inspekční zpráva Čj. 095 239/99-2004 ze dne 22. dubna 1999
33. Podkladová inspekční dokumentace, dotazník ředitele před inspekcí
34. Individuální plány žáků ve školním roce 2003/2004, podpisy rodičů, třídních učitelů a výchovné poradkyně
35. Individuální plán nevidomé žákyně ve školním roce 2003/2004 čj. 27/03f, podpisy rodičů, třídního učitele a výchovné poradkyně
36. Roční plán činnosti metodického sdružení a předmětových komisí ve školním roce 2003/2004
37. Zápis z jednání metodického sdružení ve školním roce 2003/2004
38. Písemné práce z českého jazyka a matematiky ve školním roce 2003/2004
39. Řády odborných učeben a tělocvičny, datum, razítko a podpis ředitele školy
40. Zásady provozního řádu ve školním roce 2003/2004
41. Vnitřní platový řád k 1. 1. 2003, razítko a podpis ředitele školy
42. Směrnice k tvorbě osobních příplatků k 1. 1. 2003, razítko a podpis ředitele školy
43. Vnitřní pokyn k vedení povinné školní dokumentace pro pedagogické pracovníky školy ze dne 3. 9. 2003 s podpisem ředitele školy
44. Seznam žáků ve školním roce 2003/2004
45. Seznam zaměstnanců školy ve školním roce 2003/2004
46. Minimální preventivní program ze dne 30. 11. 2003 s podpisem ředitele školy
47. Témata minimálního preventivního programu rozpracovaná pro jednotlivé ročníky ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky základní školy podporují a umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Při sestavování úvazků učitelů přihlíží vedení školy k jejich aprobaci. Složení pedagogického sboru neumožňuje zajistit veškerou výuku zcela kvalifikovaně. Na prvním stupni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti všichni třídní učitelé. Anglický jazyk učí učitelé bez vysokoškolského vzdělání, mají však státní zkoušku z tohoto jazyka. Na druhém stupni je výuka rovněž z velké části zajištěna kvalifikovaně. Chybějící vzdělání kompenzují učitelé samostudiem, účastí na různých vzdělávacích akcích a seminářích. Vedení školy má propracované oblasti řídicí práce, vytváří učitelům dobré pracovní podmínky a podporuje jejich profesní růst. Informační systém školy je funkční.

Materiálně-technické podmínky podporují realizaci stanovených výchovně-vzdělávacích cílů výuky. Kvalitní vybavení pomůckami a didaktickou technikou umožňuje efektivní a názorné vzdělávání a výchovu žáků celé základní školy.

Učivo probírané ve sledovaných předmětech bylo v souladu s učebními osnovami. Učební plán není plněn v předmětu fyzika v 6. a 7. ročníku tříd s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů. Výběr učiva a zařazované metody a formy práce respektovaly schopnosti a možnosti žáků. Velmi kvalitní a široká je nabídka zájmových aktivit.

Žáky prvního stupně učitelky při výuce průběžně motivují a využívají k tomu kromě jiných forem i převážně pozitivní hodnocení výkonu žáků. Zadávané úkoly diferencovaly podle specifických potřeb žáků, individuálně přistupovaly dle potřeby ke každému z nich. Oboustranná, přirozená komunikace umožňovala žákům bez zábran sdělovat své postřehy, dotazy a nápady. Atmosféra ve třídách podporovala u žáků zájem o výuku a přirozenou touhu po získávání nových informací.

Ve zhlédnutých hodinách na druhém stupni převládala v části tříd kvalitní klasická výuka. Ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů provádějí učitelé se žáky více laboratorních prací a praktických činností. Ve většině hodin navozovali mezipředmětové vztahy a spojení teorie s praxí. Žáci jsou výrazně motivováni účastí v naukových olympiádách a soutěžích. Vyučovací čas využívali učitelé efektivně. Částečně byla opomíjena relaxace žáků. Pozitivním momentem je citlivá pozornost věnovaná výchovným momentům.

Od poslední inspekce přetrvávají pozitiva v oblasti materiálně-technického vybavení školy, kvalifikovanosti učitelů v profilujících předmětech a množství rozšiřujících aktivit pro žáky. Nadále je nutno neopomíjet psychohygienu vyučování a věnovat stálou péči relaxaci žáků v průběhu vyučování.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Martina Bělková	M. Bělková v. r.
Členové týmu	PaedDr. Antonín Kačírek	Ant. Kačírek v. r.
	Ing. Jan Bolehovský	
	Ilona Oškrobaná	

V Rychnově nad Kněžnou dne 9. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 1. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Beneš	Mgr. Jiří Beneš v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Javornická 1501, 516 01 Rychnov nad Kněžnou. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-02-11	i6-1056/03-5124
Zřizovatel	2004-02-11	i6-1056/03-5124
Rada školy	2004-02-11	i6-1056/03-5124

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.